

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การสื่อสารกับการเมืองมีความเกี่ยวพันกันอย่างใกล้ชิดจัดว่าเป็นสื่อที่อยู่ควบคู่กันจนแยกไม่ออก เปรียบเหมือนด้านที่ต่างกันของเหรียญอันเดียวกัน ทั้งนี้เพราะการเมืองเกิดขึ้นได้เฉพาะในระบบสังคม และระบบสังคมก็คือการสื่อสารนั่นเอง (Berlo , 1960) กล่าวคือชีวิตและสังคมจะเป็นไปอย่างไร ขึ้นอยู่กับความสามารถของประชาชนในการแลกเปลี่ยนข่าวสาร ข้อมูลระหว่างกันหรืออีกนัยหนึ่งก็คือ การสื่อสารเป็นเครื่องมือสนับสนุนหรือเรียกร่องทางการเมืองนั่นเอง การสื่อสารเป็นพื้นฐานของศาสตร์สาขาต่างๆ ส่วนการเมืองเป็นเรื่องของการพูด การจูงใจ หรืออาจกล่าวได้ว่าการสื่อสารถือเป็นเครื่องมือที่จะนำไปสู่การพูด การจูงใจ และการกระทำทางการเมืองนั่นเอง

การสื่อสารถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทางการเมือง เพราะสถาบันการสื่อสารสามารถพัฒนากระบวนการของสถาบันทางการเมือง และระบบการเมืองเองก็มักจะพยายามขยายเครือข่ายการสื่อสารของตนเองให้ได้มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการแสดงนโยบาย การทำงานของรัฐบาลหรือจุดยืนทางการเมืองของแต่ละพรรคการเมือง หรือองค์กรอิสระทางการเมืองต่างๆ และในขณะเดียวกันการสื่อสารก็สามารถสะท้อนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อรัฐบาล พรรคการเมือง และองค์กรอิสระทางการเมืองนั้นๆ กลับมาได้ ซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาและการขับเคลื่อนทางการเมืองเพื่อพัฒนานโยบายต่างๆ ให้สอดคล้องและตอบสนองความต้องการประชาชนให้ได้มากที่สุด รวมทั้งเพื่อประโยชน์สูงสุดของการพัฒนาประเทศชาติ

ในประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้น ประชาชนจะมีสิทธิที่จะเข้าไปร่วมบริหารหรือพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม ซึ่งสิทธิดังกล่าวนี้จะมีขอบเขตมากน้อยแค่ไหนนั้นก็แล้วแต่ระบอบการปกครองที่แตกต่างกันไป จึงอาจกล่าวได้ว่า หัวใจสำคัญของระบอบประชาธิปไตยนั้นก็คือ การเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารประเทศ การเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชน ถือเป็นดัชนีวัดความเป็นประชาธิปไตยที่สำคัญ ประเทศใดมีประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมมาก ประเทศนั้นจะมีความเป็นประชาธิปไตยสูง และในประเทศที่มีความเป็นประชาธิปไตยสูงนั้น พลเมืองของประเทศนั้นจะมีการพิทักษ์และการเคารพ

สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของคนและของบุคคลอื่นอย่างสูง รวมทั้งมีความกระตือรือร้นที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองเป็นอย่างมาก ซึ่งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นตามมาก็คือ ประเทศนั้นจะมีความเจริญก้าวหน้า มีเสถียรภาพ และมีความมั่นคงอยู่ในระดับสูง อย่างไรก็ตามในประวัติศาสตร์ของชาติที่มีความเป็นประชาธิปไตยสูงนั้นหนทางที่จะให้ได้มา มิได้โรยไว้ด้วยกลีบกุหลาบ หากแต่จะได้อมาด้วยการต่อสู้ และการเสียสละที่เกิดจากการผนึกพลังแห่งความสามัคคีของประชาชนในชาตินั้น การเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารประเทศสามารถทำได้หลายประการ เช่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อต่างๆ การชุมนุมโดยสงบ การทำประชาพิจารณ์ ฯลฯ

สำหรับในสังคมไทยนั้นหลังเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาสู่ระบอบประชาธิปไตย โดยลอกแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตยมาจากประเทศตะวันตก ซึ่งมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรม รวมทั้งประวัติศาสตร์เป็นมาของชาติแตกต่างจากสังคมไทย ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในสังคมและชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย โดยการเปลี่ยนแปลงในระยะแรกนั้น ได้มุ่งที่จะปรับเปลี่ยนรูปแบบการปกครองไทยให้เป็นไปตามอุดมการณ์ประชาธิปไตยที่ว่าด้วยอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน และได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว 2475 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม 2475 ได้กำหนดชัดเจนว่าพระมหากษัตริย์ทรงอยู่ใต้รัฐธรรมนูญ โดยจะทรงใช้อำนาจบริหารราชการแผ่นดินผ่านทางสถาบันนิติบัญญัติ สถาบันบริหาร และสถาบันตุลาการ และได้มีการรับรองสิทธิขั้นพื้นฐาน (Basic Rights or Fundamental Rights) และสิทธิของพลเมือง (Citizen's Rights) ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในทางการเมือง (Political Participation) รวมทั้งกำหนดหน้าที่ของประชาชนควบคู่กันไป (วัชรวิไลยสาร , 2545)

สำหรับการเคลื่อนไหวทางการเมืองของนิสิต นักศึกษาในประเทศไทยนั้น เริ่มครั้งแรกในสมัยรัฐบาลของจอมพล ป. พิบูลสงคราม ซึ่งเกิดขึ้นภายหลังการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2500 โดยการเลือกตั้งในครั้งนั้นถูกเรียกว่า “เลือกตั้งสกปรก” เพราะผลการเลือกตั้งที่ไม่โปร่งใส บริสุทธยุดิธรรม มีการโกงสารพัดวิธี จึงทำให้นิสิต นักศึกษาประชาชน ไม่เชื่อถือผลการเลือกตั้งและได้ออกมาแสดงการคัดค้าน ทำให้เกิดการชุมนุมครั้งใหญ่เพื่อขับไล่รัฐบาลจอมพล ป. พร้อมเสนอข้อเรียกร้องให้รัฐบาลประกาศให้การเลือกตั้งเป็นโมฆะ และเรียกร้องให้มีการเลือกตั้งใหม่ กระทั่งรัฐบาลต้องประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินระหว่างวันที่ 2-14 มีนาคม 2500 (เนชั่นสุดสัปดาห์ , 31 มีนาคม 2549)

แต่สำหรับเหตุการณ์ทางการเมืองครั้งสำคัญในประเทศไทยในช่วงเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 และ 6 ตุลาคม 2519 นั้น พลังของนิสิต นักศึกษา มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาทางการเมืองครั้งสำคัญของประวัติศาสตร์การเมืองในประเทศไทย

เริ่มจากเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ซึ่งมีนิสิต นักศึกษา และประชาชนเข้าร่วมนับแสนคน เพื่อร่วมกันขับไล่รัฐบาลจอมพลถนอม กิตติขจร มีการปะทะกันระหว่างทหารกับนิสิต นักศึกษา และประชาชน จนกระทั่งจอมพลถนอม กิตติขจร ต้องเดินทางออกนอกประเทศ จึงเป็นการเริ่มต้นประชาธิปไตยอีกครั้ง หลังจากที่รัฐบาลทหารปกครองประเทศมาเป็นเวลานาน และสำหรับเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 ก็เป็นอีกหนึ่งเหตุการณ์ที่นิสิต นักศึกษา และประชาชนต้องเสียชีวิต จากการล้อมปราบของเจ้าหน้าที่ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พร้อมกับเกิดการรัฐประหาร นำโดยพลเรือเอกสฤษดิ์ ชลออยู่ หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ซึ่งเป็นการพลิกประเทศไทยให้เข้าสู่ระบอบเผด็จการอีกครั้งหนึ่ง (สำรวย ธรรมโม , 2539)

ภายหลังเหตุการณ์ป่าแตกเพียง 4 ปี ซึ่งถือว่าเป็นยุคระบอบประชาธิปไตยครึ่งใบ ที่ยังคงมีการคอร์รัปชันและอำนาจการปกครองยังอยู่ในมือกลุ่มนายทหาร สภาพสังคมนั้นประชาชนถือว่าโดนกดขี่ รังแก กลั่นแกล้งจากผู้มีอำนาจและข้าราชการเป็นอันมาก นอกจากนี้ยังส่งผลให้องค์กรนักกิจกรรมนิสิต นักศึกษาต่างๆ เริ่มหวาดกลัวและหันหน้ากลับเข้าสู่รั้วมหาวิทยาลัยและปิดตัวเองมากขึ้น ขณะที่นิสิต นักศึกษาทั่วไปนั้นก็กลับปฏิเสธภารกิจทางสังคมและการเมือง และเบนความสนใจไปสู่ประเด็นชีวิตส่วนตัวมากยิ่งขึ้น

และหลังจากเหตุการณ์ครั้งสำคัญนั้นแล้ว กลุ่มนิสิต นักศึกษา ที่มีส่วนสำคัญทางการเมืองก็แทบไม่มีบทบาททางการเมืองเลย กลายเป็นกลุ่มชนชั้นกลางในการขับเคลื่อนการเมืองในเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ 17-20 พฤษภาคม 2535 ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่สืบเนื่องมาจากการทำรัฐประหารของคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ(รสช.) เพื่อหวังโค่นล้มรัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ และกระทำได้เป็นผลสำเร็จ เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2534 โดยเกิดการชุมนุมประท้วงของประชาชนที่มีต่อพลเอกสุจินดา คราประยูร หนึ่งในผู้นำคณะรัฐประหารที่ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี จนกระทั่งเกิดการปะทะกันระหว่างประชาชนกับทหาร จากเหตุการณ์ครั้งนี้ทำให้ประเทศไทยกลับเข้าสู่ระบบรัฐสภาที่มีรัฐบาลมาจากการเลือกตั้งอีกครั้ง (สำรวย ธรรมโม , 2539)

หากมองปัญหาความขัดแย้งครั้งนี้ในสังคม ก็จะได้คำตอบว่า “เป็นพลังความขัดแย้งระหว่างพลังทางสังคมสมัยใหม่ที่ต้องการระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภาที่ดี และเศรษฐกิจที่ก้าวหน้ากับพลังทางสังคมที่ล้าหลัง ที่ต้องการรักษาสภาพเดิมโดยไม่เข้าใจกระแสความเป็นไปในโลก ... (ธีรยุทธ บุญมี , 2535) กลุ่มที่มีแนวคิดเรื่องพลังสมัยใหม่นี้ประกอบด้วย นักวิชาการ ครู แพทย์ ทนายความ นักธุรกิจฯ ได้เข้าร่วมในการชุมนุมประท้วงฝ่ายรัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูร โดยมีจุดร่วมกันคือ “ความต้องการในระบอบประชาธิปไตยที่มีเสรีภาพ มีส่วนร่วมของประชาชน พวกเขาต้องการรัฐสภาที่มีคุณธรรมและความสามารถเพียงพอ ที่จะนำประเทศในกระแสการแข่งขันเศรษฐกิจที่เข้มข้นของโลกและต้องการสังคมที่มีการหมุนเวียนของข่าวสาร ความเห็นที่สร้างสรรค์และเสรีอย่างแท้จริง (ธีรยุทธ บุญมี , 2535)

ในการแสดงความเคลื่อนไหวทางการเมืองนั้น คำถามคำถามหนึ่งที่มีผู้สอบถามกันค่อนข้างมากก็คือ “นักศึกษา” หายไปไหน ทำไมถึงไม่ออกมาแสดงความคิดเห็นหรือแสดงพลังกันเหมือนเมื่อครั้งในอดีตอย่างเช่นในช่วงเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 และ 6 ตุลาคม 2519 หรือว่า พลังนักศึกษาหายไปจากสังคมไทยเสียแล้ว

ในวิกฤตการณ์ทางการเมืองปี 2549 นี้ ถึงแม้ว่าจะไม่รุนแรงเท่าหลายๆครั้งที่ผ่านมาในอดีตแต่ก็ถือได้ว่าเป็นเหตุการณ์ครั้งสำคัญที่เห็นกระบวนการนิสิต นักศึกษา ที่เคยถูกสับประมาทว่า “ตายแล้ว” ถูกปลุกให้ตื่นฟื้นขึ้นมาหลังจากการหลับใหลอยู่ภายในรั้วมหาวิทยาลัยอันยาวนาน คนหนุ่มสาวเหล่านี้ไม่เคยมีกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่วมกันมาก่อน ทำให้บทบาทของนิสิต นักศึกษาในสถาบันต่างๆ ยุคหลังพฤษภาทมิฬกระจัดกระจาย ขาดความเป็นปึกแผ่น ไร้ทิศทางที่เป็นเอกภาพ หรืออาจจะไม่เคยมีสถานการณ์ให้ต้องผจญกำลังในลักษณะร่วมศูนย์ได้เหมือนในอดีต แม้แต่สหพันธ์นิสิต นักศึกษาแห่งประเทศไทย หรือ “สนนท.” เอง ก็ไม่สามารถเกาะเกี่ยวร้อยรัดองค์กรนักศึกษาต่างๆ ให้เป็นหนึ่งเดียวได้ หน้าซ้ำยังมีกระแสไม่เอา สนนท. โผล่ขึ้นมาเป็นพักๆอีกด้วย กระทั่ง กชวรรณ ชัยบุตร นิสิตชั้นปี 4 คณะนิติศาสตร์ จากรั้วจามจุรี ที่ขึ้นไฮด์ปาร์กในฐานะเลขาธิการ สนนท. กับพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2549 และออกมาชี้แจงถึงจุดยืนของ สนนท. รวมถึงตระเวนเดินสายระดมพล ตลอดจนพยายามขมกบทบาทของ สนนท. ให้กลับมาโดดเด่น จุดนี้เองที่ทำให้แนวคิดในการเคลื่อนไหวของนิสิต นักศึกษา จากทั่วประเทศ เริ่มตกผลึกเป็นหนึ่งเดียวอย่างชัดเจน (สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ , 24 ก.พ.-2 มี.ค. 49 : 14)

นอกจากนี้ยังมีพลังของนิสิต นักศึกษาอีกกลุ่มหนึ่ง ซึ่งใช้ชื่อว่า “นิสิต นักศึกษารักประชาชน” หรือในนามของกลุ่ม องค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (อมธ.) ได้เป็นแกนนำในการใช้สิทธิเข้าชื่อ เพื่อถอดถอนนายกรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 นี้ มีสาระสำคัญ คือ การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองและตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐเพิ่มขึ้น ตลอดจนปรับปรุงโครงสร้างทางการเมืองให้มีเสถียรภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความคิดเห็นของประชาชนเป็นสำคัญ ซึ่งองค์การดังกล่าวนี้มีเป้าหมาย คือ ร่วมกันล่ารายชื่อประชาชนจำนวน 50,000 ชื่อ เพื่อยื่นเรื่องถอดถอนนายกรัฐมนตรี(สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ , 24 ก.พ.-2 มี.ค. 49 : 8)

จากการแสดงออกของพลังนิสิต นักศึกษาในครั้งนี้ได้ได้รับความสนใจและความร่วมมือจากประชาชนทั่วไปเป็นจำนวนมาก ตลอดจนสื่อมวลชนที่มาร่วมเผยแพร่ข่าวสารความเคลื่อนไหวของกลุ่มนิสิต นักศึกษา เพราะได้เห็นการรวมตัวกันของนิสิต นักศึกษาจำนวนมาก ที่มาจากหลายๆสถาบันทั่วประเทศ

จะเห็นได้ว่าการทำงานขององค์กรนิสิต นักศึกษา ในภาวะวิกฤตการณ์ทางการเมืองปี 2549 นี้ เป็นการทำหน้าที่และใช้สิทธิของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอย่างถูกต้องและเป็นระเบียบแบบแผนอย่างแท้จริง (กชวรรณ ชัยบุตร , 2549) ซึ่งจะเห็นได้จากการเคลื่อนไหวหรือการทำงานในแต่ละขั้นตอนจะมีการออกแถลงข่าวต่อสื่อมวลชน เพื่อสื่อสารไปยังกลุ่มเป้าหมายให้รับทราบและเข้าใจตรงกัน โดยแสดงจุดยืนและวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานต่างๆอย่างชัดเจน

และจากการเหตุการณ์รัฐประหารในวันที่ 19 กันยายน 2549 นั้น ทางคณะปฏิรูปการปกครองฯในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้เล็งเห็นถึงพลังของนิสิต นักศึกษา จึงได้มีประกาศ ดังนี้

ประกาศ หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองฯ ในระบอบ
ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ 5

เรื่อง การให้นิสิต นักศึกษา มีส่วนร่วมในทางการเมือง
ด้วยคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้เห็นความสำคัญของ
นิสิต นักศึกษา ปัญญาชน ต่อชาติบ้านเมือง ซึ่งเป็นพลังบริสุทธิ์
ดังนั้น คณะปฏิรูปการปกครองฯ ในระบอบประชาธิปไตย อันมี
พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เห็นควรที่จะให้นิสิต นักศึกษา
ได้มีส่วนร่วมในทางการเมืองในวิถีทางของระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ
มีส่วนร่วมในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะมีขึ้น
ในเร็ววันนี้ เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม ปราศจากการ
ซื้อเสียงและอิทธิพลใดๆ และหากนิสิต นักศึกษาท่านใดมี
แนวความคิดในการพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น
แล้ว ขอให้ส่งความเห็นไปที่สำนักงานเลขาธิการกองทัพบก
ถนนราชดำเนินนอก เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200

ประกาศ ณ วันที่ 20 กันยายน พุทธศักราช 2549

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(ผู้จัดการรายวัน , 21 ก.ย. 49 : 10)

จึงอาจกล่าวได้ว่า การมีส่วนร่วมทางสังคมและการเมืองของนิสิต นักศึกษา เป็น
หน้าที่ที่นิสิตและนักศึกษาไม่ว่าจะเรียนอยู่สถาบันหรือสาขาวิชาใดๆ จำเป็นต้องมีและถือ
ปฏิบัติ ไม่ว่าจะอยู่ในยุคสมัยหรือสถานการณ์ใดๆ สิ่งดังกล่าวเหล่านี้ถือเป็นมาตรฐาน
เจริญรุ่งเรืองของการพัฒนาของสังคม (กชวรรณ ชัยบุตร , 2549) เพราะในอนาคตนิสิต นักศึกษา
ก็จะก้าวเข้าสู่วัยแรงงานและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต นักศึกษา ในแต่ละยุคสมัยมีความแตกต่างกันไป จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาในเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต นักศึกษา ในวิกฤตการณ์ทางการเมืองยุคปลายรัฐบาลทักษิณ” โดยมีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสารทางการเมือง จิตสำนึกประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต นักศึกษา
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต นักศึกษา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจิตสำนึกประชาธิปไตยกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต นักศึกษา
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองกับจิตสำนึกประชาธิปไตยของนิสิต นักศึกษา

ปัญหานำการวิจัย

1. นิสิต นักศึกษามีการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองอย่างไร
2. นิสิต นักศึกษามีจิตสำนึกประชาธิปไตยอย่างไร
3. นิสิต นักศึกษามีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างไร
4. การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต นักศึกษาหรือไม่ และสัมพันธ์กันอย่างไร

5. การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองจากสื่อบุคคลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต นักศึกษาหรือไม่ และสัมพันธ์กันอย่างไร
6. จิตสำนึกประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต นักศึกษาหรือไม่ และสัมพันธ์กันอย่างไร
7. การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับจิตสำนึกประชาธิปไตยของนิสิต นักศึกษาหรือไม่ และสัมพันธ์กันอย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

1. การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต นักศึกษา
2. การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองจากสื่อบุคคลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต นักศึกษา
3. จิตสำนึกประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต นักศึกษา
4. การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับจิตสำนึกประชาธิปไตยของนิสิต นักศึกษา

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต นักศึกษา ในวิกฤตการณ์ทางการเมือง โดยมุ่งศึกษาในช่วงพ.ศ. 2549 เท่านั้น

นิยามศัพท์

ยุคลาชาธิปไตย หมายถึง ช่วงเวลาที่ พันตำรวจโท ดร.ทักษิณ ชินวัตร ดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีในสมัยที่ 2 ตั้งแต่ต้นปี 2548 จนถึงวันที่ 19 กันยายน 2549 ที่คณะปฏิรูปฯ บิดอำนาจ

การเปิดรับข่าวสารทางการเมือง หมายถึง การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองที่ตรงกับความต้องการ จากสื่อประเภทต่างๆ คือ สื่อมวลชน ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร / วารสาร สื่อบุคคล ได้แก่ บุคคลในครอบครัว เพื่อน ครูอาจารย์ บุคคลในสมาชิกองค์กรทางการเมืองต่างๆ ฯลฯ

ข่าวสารทางการเมือง หมายถึง ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทางการเมืองของรัฐบาล และข่าวสารความเคลื่อนไหวของพรรคการเมืองต่างๆ ตลอดจนความเคลื่อนไหวขององค์กรอิสระทางการเมือง อาทิ พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาชน สหพันธ์นิสิต นักศึกษาแห่งประเทศไทย(สนนท.) กลุ่มนิสิต นักศึกษารักประชาชนหรือองค์การนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (อมธ.) ฯลฯ

การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน หมายถึง การรับรู้ข่าวสารในการรับชมโทรทัศน์ รับฟังวิทยุ การอ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร /วารสาร

การเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล หมายถึง การรับรู้ข่าวสารในการรับฟัง พบปะ พูดคุย ติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น เช่น ญาติพี่น้อง ครูอาจารย์ เพื่อน หรือเจ้าหน้าที่สมาชิกองค์กรทางการเมืองต่างๆ

จิตสำนึกประชาธิปไตย หมายถึง ความตระหนักหรือสำนึกของนิสิต นักศึกษา ที่มีต่อกิจกรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยโดยวัดจาก

1. ความรู้สึกรับผิดชอบต่อกิจกรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย
2. ความสนใจและปฏิบัติเกี่ยวกับกิจกรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การปฏิบัติตน การแสดงออกทางการเมือง การให้ความร่วมมือ และการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆทางการเมือง ได้แก่ การไปใช้สิทธิเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นหรือระดับประเทศ ได้แก่ เลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภา(สว.) ,สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร(สส.) การเข้าร่วมฟังอภิปรายทางการเมือง การเข้าร่วมชุมนุมเพื่อขับเคลื่อนทางการเมือง การเข้าร่วมลงชื่อเพื่อเรียกร้องทางการเมือง

นิสิต นักศึกษา หมายถึง นิสิต นักศึกษา ที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบพฤติกรรม การเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต นักศึกษา อันจะเป็นแนวทางในการปรับกระบวนการสื่อสารและกลยุทธ์การใช้สื่อในทางการเมืองและเรื่องอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับนิสิต นักศึกษาต่อไป
2. เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางสำหรับการศึกษาค้นคว้า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต นักศึกษา ในวิกฤตการณ์ทางการเมือง อันจะนำไปสู่การสร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มหรือองค์กรอื่นๆ
3. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการเมืองในระดับประเทศต่อไป